

Kod Değiştirme Yöntemi ile

İNGİLİZCE

İçindekiler Tablosu

Kod Değiştirme Yöntemi ile.....	0
İNGİLİZCE	0
KOD DEĞİŞTİRME EĞİTİMİ – 1. Etap.....	2
1. KELİME TÜRLERİ	2
1.1. İSİM (İ.)	2
1.2. SIFAT (S.)	2
1.3. BELİRTEÇ (B.)	5
1.4. EDAT:	8
# İSMİN MATEMATİĞİ (EBSİ ₂ İ)	9
1.5. EYLEM (Ey.)	11
1.6. ORTAÇ (F.)	11
2. CÜMLE ÖĞELERİ	13
2.1. YÜKLEM = ... İmaj + Ortaç + Özne.....	14
2.2. ZARF:	16
2.3. NESNE:	17
# İNGİLİZCENİN MATEMATİĞİ (ÖFZ ₁ İN ₁ N ₂ Z ₂).....	18
TÜRKÇEDEN İNGİLİZCEYE CÜMLE KURMAK İÇİN YOL HARİTASI.....	19
İNGİLİZCEDEN TÜRKÇE CÜMLE KURMAK İÇİN YOL HARİTASI.....	20
Ezber Listesi 1: BELİRTEÇLER	24
Ezber Listesi 2: EDATLAR	26
EZBER LİSTESİ 3: ORTAÇLAR	29
EZBER LİSTESİ 4: ZAMİRLER, SAHİPLİK BELİRTEÇLERİ, İLGİ EKLERİ	30
EZBER LİSTESİ 5: ZAMAN ZARFLARI	31
3. CÜMLE TÜRLERİ.....	31
3.1. EYLEM CÜMLESİ:.....	31
3.2. EŞİTLİK CÜMLESİ:	32
4. YARGI TÜRLERİ.....	33
4.1. OLUMLU (+) Yargı: Ö F Z ₁ İ N ₁ N ₂ Z ₂	33
4.2. OLUMSUZ (-) Yargı: Ö F [not] Z ₁ İ N ₁ N ₂ Z ₂	33
4.3. SORU (?) Yargısı	33
4.4. EMİR (!) Yargısı:	34
# İlgı Eki.....	34
# JOKER.....	38

İŞARETLER (1, ☆, #): Kod Değiştirme Yöntemi ile 48 Saatte İngilizce eğitimi 12 haftalık bir sürece yayılmıştır. Bu süreçte, *Kelime Türleri* ile başlayan 1, 2, şeklinde yazılan başlıklar ortak bir anlatım dil oluşturmak açısından verilen **Altyapısal Bilgileri**, ☆ işaretli başlıklar **Ara Konuları** ve # işaretli başlıklar ise İngilizcenin tamamını bir bütün halde hatırlamanızı sağlayacak **Ana Konuları** gösterir.

KOD DEĞİŞTİRME EĞİTİMİ – 1. Etap

1.KELİME TÜRLERİ

1.1. İSİM (İ.)

"Benim, senin, onun vb." kelimelerle kullanılabilen yani sahip olunabilen veya "1, 2, 3 tane" şeklinde sayılabilen her sözcük **İsim**dir.

ÖRNEK: Türkiye, İstanbul, mahalle, ev, koltuk, saç, zarar, kurtuluş, koşu, arıtma, yürüyüş, döngü, korku, uzlaş, yüzüzlük, şeker, geliş, alıntı vb.

★ ARA BİLGİ 1: Alfa (En önemli kelime)

Birlikte anlamlı bir bütün oluşturan bir kelime grubundan (öğeden) hangi kelimeyi çıkardığınızda o grubun hiçbir anlamı kalmıyorsa söz konusu kelime "Alfa"dır. Alfa, daima isim olmak zorundadır ve bir isim grubunun içindeki '**en önemli kelimedir**'.

Örneğin: "yeşil bir vadide" tamlamasında yalnızca "vadi" kelimesi bu gruptan çıkarıldığında grup tamamen anlamsız bir hale geldiğinden (yeşil bir Ø-de) "**vadi**" kelimesi **Alfa**'dır. İlerleyen süreçte bu bilgi, "**İSMİN MATEMATİĞİ**" konusunda çok faydalı olacaktır.

1.2. SIFAT (S.)

İsimlere "*nasıl?*" sorusunun muhtemel tüm cevaplarına **Sıfat** denir. Sıfatlar, isimleri niteler. Türkçede, Sıfatlar eşitlik denklemi kurulması haricinde (bkz. 3. Hafta "Eşitlik Cümleleri") daima isimlerle beraber (isimlerden önce) kullanılırlar.

ÖRNEK: Milli, İstanbullu, güzel, kirli, zengin, iyi, dargın, pasif, sıradan, evsiz, zararlı, kurtaran, yıkıcı, artık, korkunç, bozuk, olağan, görülesi, gelecek, sarsılmaz, bilindik, tükenmiş, vb.

★ ARA BİLGİ 2: SIFATLARIN İSİM GİBİ KULLANILMASI ("ONE")

Türkçenin en belirgin özelliği pratik ve hızlı olmasıdır. Türkçeyi yaymak ve dünya dili yapmak için benimsenen '**Pratiklik Felsefesi**' beraberinde Türkçeye diğer dillerde hiç rastlanmayan pek çok cazip özellik katmıştır. Bu felsefenin en önemli amacı '*daha az kelime ile daha çok iletişimdir*' ve bu amaçla birçok kelime ya ek haline getirilerek başka kelimelere eklenmiş ya da iletişimde karşı tarafın zekasına güvenilerek doğrudan düşürülmüştür.

Edat, Belirteç ve Sıfatlar, bir ismi desteklemek için kullanılan kelimelerdir. Yani, bir edat isme gitmiyorsa tek başına bir anlamı yoktur, aynı şekilde bir belirteç de ismi belirtmiyorsa bir anlam ifade etmez.

Sıfatlar yalnızca Durum Zarfı olarak kullanıldıklarında (**kolay** geldim) ve Eşitlik denklemi kurulduğunda (Soru = **kolay**) tek başlarına olabilirler. Belirteçler ve Edatlarsa yalnızca İsimlerle bağlantı kurabilir. Bu durumda, eğer bir Sıfatın veya Belirtecın İsim gibi kullanıldığı -mesela Edat aldığı- görülürse bunun sebebi Türkçenin dünyada diğer dillerde olmayan bir özelliğidir: Ana Öge konumundaki çok bariz isimler düşer ve grubun içindeki Belirteç veya Sıfat, ismin yerine Ana öge olur.

Örnek: "kirli" kelimesi Türkçede İsme "nasıl?" sorusuna cevap veren bir kelime yani Sıfat'tır.

Dolayısıyla, yalnızca bir ismi nitelemek için kullanılmalıdır fakat Türkçede sıfatların isim gibi kullanılabilme özelliğinden ötürü "kirli" sıfatı normalde sadece isimlerin bulunabileceği yerlerde de görülebilir:

"**kirli-ler**" (-ler eki, İsme getirilmesi gereken bir Belirteçtir. Sanılanın aksine, bu ifadede aslında, Sıfat isimleşmemiştir, yalnızca nitelediği isim (Ana öge) bariz olduğundan Türkçenin 'Pratiklik ve Hızlılık Felsefesi' gereği konuşmadan çıkarılmıştır. İngilizcede bu tarz sadeleştirmeler mümkün olmadığı için ya Türkçede silinen ve kullanılmayan ismin kendisi (elbise) ya da söz konusu ismin yerine en azından ismin Matematiği'ne uyması açısından formaliteden "**one**" getirilmelidir.

Örnek:

- fakir-ler : ~~poor-s~~ ~~poor-s~~ ————— - akıllı-m : ~~my clever~~ ~~my clever~~ Ø
S. B. S. B. S. B. B. S. İ.

- fakir **insan**-lar : poor **person-s** (poor **one-s**) - akıllı-kız-ım : my clever **kid** (my clever **one**)
S. İ. B. S. İ. B. S. İ. B. S. İ.

Hangisi? : ~~Which?~~ ~~Which?~~ -Bunu alayım : I will buy ~~this~~~~this~~. Ø.

Hangi **araba**? : Which **car?** (Which **one?**) - Bu kalemı alayım: I will bu this **pen** (this **one**).

★ ARA BİLGİ 3: İSİMLERİN SIFAT GİBİ KULLANILMASI (-i sorunsalı)

Dünya dili olmak yolunda Türkçenin benimsediği 'Pratiklik Felsefesi' gereği konuşmacıya iletişimde hız ve kolaylık sağlayacağı düşünülerek '*İsimlere Sıfat gibi kullanılabilme özelliği*' verilmiştir. Yani, kelime net bir şekilde İsim olmasına rağmen kullanım şekline göre "**nasıl?**" sorusuna da cevap verebilir ve Sıfat olarak da kullanılabilir.

Örnek: '**ahşap**' kelimesi net bir isimdir. Fakat "*ahşap tezgâh*" ifadesinde, "nasıl tezgâh?" sorusuna cevap verdiğinden 'ahşap' Sıfat olarak kullanılmıştır.

Sözlüğe, ahşap yazdığımızda iki kategori ile karşılarız:

1. ahşap: wood (İsim)
2. ahşap: wooden (sıfat)

Bu durumda (sıfat) olarak işaretlenen karşılığın kullanılması gerekir. Bu bilgi size 'ahşap'ın hangi anlamını kullanmanız gerektiğini gösterecektir.

Bununla birlikte, Türkçede Bir İsmın Sıfat Gibi Kullanılabilmesi dili daha pratik hale getiren bir özellik olarak görünse de beraberinde başka bir sorun getirmiştir:

Bir İsim dilediğimiz zaman Sıfat olarak da kullanılabiliyorsa, biz tamlayan konumundaki bir İsmın İsim olarak mı Sıfat olarak mı kullanıldığını nasıl anlayacağız?

Türkçe bu konuya da yine kendine özgü bir çözüm getirmiştir:

Eğer tamlayan konumundaki bir İsim, Sıfat gibi kullanılmadıysa bunu ispat etmek için Ana Öge'nin sonuna -i/-ı/-u/-ü takıları eklenir.

Örnek: 1. **ahşap** tezgah = **wooden** lathe (tezgah ahşaptan yapılmış)
S. İ. S. İ.

2. **ahşap** tezgahı = **wood** lathe (tezgah, ahşap yapımı için kullanılıyor)
İ2. İ. İ2. İ.

Örnek: 1. **fakir** sofa = **poor** table (masanın kendisi fakir)
S. İ. S. İ.

2. **fakir** sofrası = **poormen** table (masa, fakir insanlara ait masa)
İ2. İ. İ2. İ.

*Örneklerde, **İkinci tamlamalardaki** -ı eki ahşap kelimesinin vakti zamanında her İsmın Sıfat gibi kullanılma özelliği bulunduğu, Sıfat olarak kullanılmadığının ispatıdır. Bir başka deyişle, -ı eki ahşap kelimesinin İsim olduğunun ispatıdır. İsim Tamlamalarında Ana Öge'nin -i takısı almasının sebebi de budur. (Bkz. Ara Bilgi 4 – Sayfa 6)

Kısacası, Türkçenin kolaylık olsun diye getirdiği uygulama pratiklik bakımından işe yaramış görünse de uzun vadede yanlış anlaşılmalara yol açtığından gereksiz bir yığın yama ve işaret kullanımına sebep olmuştur.

*Dünyanın hiçbir dilinde böyle bir durum söz konusu dahi olamaz. Kelimelerin ihtiyaca göre bu şekilde tür değiştirmesi mümkün değildir.

★ ARA BİLGİ 4: TAMLAMA NEDİR?

Ana öge konumunda olan bir isim aynı öge içerisinde bir başka isimle destekleniyorsa bu oluşuma "**İsim Tamlaması**" denir. Ana Ögeyi destekleyen isimlere '*Yardımcı İsim*' (İ₂) denir. Bu arada, Ana Öge'nin sonundaki -i takısı İsim Tamlaması'nın ispatıdır. Aynı şekilde, bir İsim Sıfatla destekleniyorsa bu oluşuma da "**Sıfat Tamlaması**" denir. Ana Öge'nin sonunda -i takısı olmaması Sıfat Tamlamasının ispatıdır.

Ancak, hali hazırda bir İsim Tamlaması herhangi bir sıfatla da desteklenebilir. Bu şekilde bir ismin hem İsim hem de Sıfatla desteklenmesine "**Niteli İsim Tamlaması**" denir.

Örnek:

- **İsim Tamlaması** : Yarış at -ı = Race horse
İ2. İ. Ø İ2. İ.
- **Sıfat Tamlaması** : Beyaz at = White horse
S. İ. S. İ.
- **Niteli İsim Tamlaması** : Beyaz yarış at -ı = White race horse
S İ2. İ. Ø S. İ2. İ.

*Görüldüğü üzere, İngilizcede, tamlama halinde kelimelerin sıralanma sistemi Türkçeye aynıdır: **S + İ2 + İ**

1.3. BELİRTEÇ (B.)

İsimlerden önce gelerek onları belirginleştirmeye veya belirsizleştirmeye yarayan kelimelere **Belirteç** denir. Ancak, pratik olarak tanımlamak gerekirse, Ana Öğenin (İsmin) solunda olup İsim ve Sıfat olmayan tüm kelimelere **Belirteç** diyebiliriz:

“malum, herhangi bir, -ler/-lar; bu, şu, o; benim, senin, sizin; birkaç, bazı, biraz, çok; bir, iki, üç; her, vb.”

Örnek:

TR: Bu beyaz yarış at -ı EN: This white race horse
B. S. İ2. İ. Ø B. S. İ2. İ.

*İngilizcede, Belirteç, Sıfat ve İsimle desteklenerek oluşturulmuş İsim grubunun sıralanma sistemi Türkçeye özgü gereksiz ek, vb. çıkarıldıktan sonra Türkçe ile aynıdır. Bu benzerlik İngilizceyi daha hızlı konuşabilmeniz için önemli bir avantajdır: TR: **B + S + İ2 + İ**

EN: **B + S + İ2 + İ**

Not: Doğada, hiçbir İsim Belirteçsiz kullanılamaz. Belirteçsiz bir isim görürseniz, ya genel anlamda kullanılan bir kavramdır ya da Belirteci normalde vardır fakat Pratiklik Felsefesi gereği cümleden düşürülmüştür.

🌀 KISSADAN HİSSE

Dilin, kültürleri, toplumları ve toplumu oluşturan insanları en çok etkileyen olgulardan biri olduğu bilinen bir gerçektir. Gelmiş geçmiş tüm milletler dillerini Dünyaya yaymak istemiştir. Bu uğurda, kendi dillerinin doğal yapılarına müdahale etmiş ve dünyaya daha kolay yayılabilir hale getirmek için yapısal, mantıksal ve felsefi anlamda birçok değişikliğe gitmişler ve kendilerince bir strateji geliştirmişlerdir.

Geride kalan haftada size bahsettiğim üzere, Türklerin Türkçeyi ‘dünya dili’ yapmak konusunda benimsediği temel stratejinin ‘Pratiklik’ olduğu 10 yıldır sürdürdüğüm çalışmalar neticesinde ispatlanmıştır. Bir dilde, ne kadar az kelime ile ne kadar çok iletişim kurulabilirse o dilin o denli seviceceği ve kolayca dünyaya yayılacağı düşünülmüş olacak ki diğer dillerde var olan birçok kelimenin Türkçeden düşürülmüş olduğunu gözlemliyoruz.

İstatistiklere göre, hangi dile mensup olursa olsun bir insanın ömrü boyunca kurduğu cümleler ortalama 9 kelimeden oluşmaktadır. Türkler, Türkçeyi pratikleştirmek adına bu istatistik üzerinde çalışmış ve bugüne kadar hiç fark edilmemiş bir gerçeği ortaya çıkarmışlar:

Bu 9 kelimeden 3 tanesi hep aynı 3 kelimeden ibaret (*malum / bir / -ler*).

Yine aynı istatistikler göstermiş ki bir insanın hayatı boyunca en çok kullandığı kelimelerin başında bu 3 kelime gelmektedir. Yetkililer (o dönem bu alanda çalışmalar yapan kişi/grup her kimlerse), eğer yorum kabiliyeti ve sezgiler yardımıyla bu 3 kelime ‘kullanılmadan’ hissettirilebilirse Türkçenin tüm dünya dillerinden %30 daha az kelime ile konuşulabileceği ve bunun Türkçeyi Dünyadaki diğer dillerden üstün kılacağı fikrinde buluşmuşlardır. Bunun üzerine “*malum, herhangi bir, -ler*” ifadeleri mümkün mertebe kullanılmamaya başlanmış.

HAYAT ÜÇGENİ

Dünyada, Türkçe haricinde tüm dillerin evrensel bir kuralı vardır:

Hiçbir İsim - genel anlamda kullanılan kavramlar hariç – yüklemle tek başına bağlantı kuramaz yani Belirteçsiz kullanılamaz. Türkçede, Ana öge konumundaki bir İsim Belirteçsiz kullanılmışsa o isimden gösterilmiş 3 Belirteçten biri (*malum, bir, -ler*) düşürülmüş demektir. Bu durumda düşen Belirteçleri varlığını tahmin etmek karşı tarafın sezgi ve zekâsına bırakılır. İngilizcede böyle bir durum söz konusu olmadığı için Türkçenin Belirteçsiz sunduğu bu isimler İngilizcede 3 Belirteçten biri (*the, a, -s*) ile yazılmalı ve konuşulmalıdır. Belirteçsiz kullanım hakkı büyük harfle yazılan isimlere ayrıldığı için, aksi halde zihin bu tür belirteçsiz kullanılan isimleri Özel İsim olarak algılayacaktır ve baş harfini büyük düşünecektir.

Örnek 1: “Bugün **gül** geldi”.

Seste büyük harf/küçük harf göstergesi olmadığından ‘gül’ kelimesinin komşu kızı mı yoksa hediye amaçlı gönderilen çiçek mi olduğu cümleden anlaşılmıyor. Hayat Üçgeni bu durumda uygulanmalı ve “*malum, bir, -ler (the, a, -s)*” seçeneklerinden en uygun olan ifade ‘*gül*’ kelimesine eklenmelidir. Eğer hiçbir şey eklenmezse zihin ‘gül’ kelimesini özel isim olarak algılayacak ve Gül adında insan olarak düşünecektir.

Buna göre:

- ... Bugün gül geldi.	= ... R ose did come today. (komşu kızı)
- ... Bugün <u> </u> gül geldi = bugün bir gül geldi.	= ... a rose did come today. (çiçek)

*Büyük harfler zaten Belirteç olduğundan büyük harflere Hayat Üçgeni uygulanmaz yani *malum, bir, -ler/lar* getirilmez.

Örnek 2:

- _____ gökten evimize meteor düştü.	(Türkçe güncel versiyon) – T1
- Malum gökten evimize bir meteor düştü.	(Türkçe orijinal versiyon) – T2
- A meteor did fall on our house from the sky.	(İngilizceye mutlak çevirisi) – E1

Örnek 3:

- _____ çatıdan baş__ımıza taş__ yağdı. (Türkçe güncel versiyon) – T1
- **Malum** çatıdan başlarımıza taşlar yağdı. (Türkçe orijinal versiyon) – T2
- *Stones did fall to our heads from the roof* (İngilizceye mutlak çevirisi) – E1

Not: Bir İsim, hikâyenin içindeki resimde birden fazla ise –ler/-lar kulağa hoş gelmese de çoğuldur. Türkler mantıkla bizim başımız olduğuna göre –lar demeye gerek duymayıp çoğul ekini düşürmüşlerdir.

Örnek 4:

- _____ ekip, _____ gün içinde ____ toplantı yapmalı. (Türkçe güncel versiyon) – T1
- **Malum** ekip, **malum** gün içinde **bir** toplantı yapmalı. (Türkçe orijinal versiyon) – T2
- *The team must make a meeting in the day.* (İngilizceye mutlak çevirisi) – E1

*Yukardaki cümlelerden anlaşılacağı üzere, “malum, bir, -ler” ifadeleri mecbur kalınmadıkça cümlede yer almaz ve bu sayede İngilizceye oranla %30 daha az kelime kullanmış oluruz. Bu olay ve elde edilen sonuç dünyadaki başka hiçbir dilde örneği olmayan bilinçli olarak yapılmış inanılmaz bir yeniliktir.

Öyle ki, bu felsefe yüzyıllar içinde Anadili Türkçe olan herkesin genlerine kadar işlemiş ve toplumsal genetiğimize de kendi özelliklerini yansıtmıştır.

Bir toplumu tanımak istiyorsanız, o toplumun linguistik kodlarına bakın yani dilini analiz edin. Bir toplum kimliğini her şeyden çok, mensup olduğu dilin özelliklerinden alır.

DİKKAT: Hayat Üçgeni konusuyla ashağıdaki ayrıntılara dikkat ediniz.

- Bir isim hali hazırda –ler/lar ekine sahip olsa da “malum mu?” diye sormak durumundasınız.
  - ____ Oyuncakları beğendim = **Malum** oyuncaklar-ı beğendim = *I liked the toys.*
- Bir isim Belirteçsiz olmasına rağmen Hayat Üçgeni içindeki üç seçenek de yakışmıyorsa o isimler Özel İsimle karıştırılmak pahasına boş kalabilir. İngilizce bu konuya konuşmada çözüm getirmemiştir:
  - Süt bozuk = **Malum** süt bozuk. **The** milk is rotten.
  - Her akşam süt içiyorum = *I drink milk every night.*

(Bu cümlede ‘süt’ kelimesine “malum, bir, -ler” seçeneklerinden hiçbiri yakışmadığı için mecburen Belirteçsiz kalmıştır.

- Kavramlaştırılmış ve geneli ifade etmek için kullanılan sayılabilen isimler Türkçede çoğul ekiyle kullanılırken İngilizcede “the...” şeklinde kullanılabilir. (Bu bir kural değil tercihtir)
  - Köpekler kedileri sevmez = **The** dog doesn’t like **the** cat

- Türkçede sayılabilir görünümde olup çoğul eki alabilen bazı kelimeler İngilizcede sayılamaz durumdadır ve çoğul eki almazlar:
  - **"Saç (hair), para (money) vb."** –ki zaten bu kelimelerin çoğul kullanımı Türkçede de anlatım bozukluğu sayılmakta veya bir ihtimal mevcut maddenin miktar olarak çokluğunu düşündürmektedir.
  - **Saçlarımı kestim = I cut my hair.** (Bu durumda çoğulluk İngilizcede uygulanmaz)
  - **Paralar nerede? = Where is all the money?** (Çoğul eki miktar olarak fazlalığı verdiği için bu örnekte görüldüğü gibi İngilizcede duruma göre bir karşılık getirilmesinde yarar vardır.)

★ ARA BİLGİ 5: a / an (kaynaştırma)

İngilizcede de Türkçede olduğu gibi 2 sesli harfi birbirine bağlamak için kullanılan “kaynaştırma sesleri” bulunmaktadır. “Herhangi bir” anlamına gelen ‘a’ Belirtecinden sonra sesli ile başlayan bir kelime geliyorsa ‘a’ Belirteci ‘an’ şeklini alır.

Örnek: **a** table   **an** ashtray
           a chair   **an** iceberg
           a dog   **an** engineer

1.4. EDAT(E.):

Türkçede isimlerin sonuna gelerek onların konumunu, yerini, bazen de şeklini bildirmeye yarayan ek veya kelime biçiminde ki ilgeçlerdir. Daima isimlerin sonuna (yani sağına) gelirler. Edatlar Türkçede ek halinde olsa da İngilizcede daima kelime olarak karşılık bulurlar:

“-e, -de, -den, ile, gibi, için, olarak, hakkında, e rağmen, boyunca, -e karşı, -dan sonra, -den beri, itibariyle, vb.”

Not: Çoğul eki “-ler/-lar”, ismin sağına yazılmasına rağmen Edat değil, Belirteçtir.

Not: Aitlik Belirteçleri, Pratiklik Felsefesi sonucu Ana Öge’nin sağına (sonuna) ek halinde yazılabilir. Bu durumda Belirteçler ismin daima solundadır kuralına bakılmaksızın sağa taşınan bu uzantılar/ekler Belirteç olarak değerlendirilmelidir. Çünkü asıl olan nerde bulundukları değil gerçekte neyi temsil ettikleridir.

Örnek: **benim** araba = arabam = **my** car   **senin** ev = evin = **your** house
           B.   İ.   İ.   B.   B.   İ.   B.   İ.   İ.   B.   B.   İ.

İSMİN MATEMATİĞİ (EBSİ₂İ)

- Tüm dillerde bir isim aynı öge içerisinde /..... / ancak "**Edat-Belirteç-Sıfat-Yrd. İsim**" türleriyle bir arada bulunabilir. Ve bunlarla ilgili dünyada tüm dillerde belirli bir sıralama şekli vardır.
- Türkçede sıralama **Belirteç + Sıfat + İsim + Edat (BSİ₂İE)** görünümünde iken İngilizcede bu sıralama karşımıza **Edat + Belirteç + Sıfat / İsim + İsim (EBSİ₂İ)** şeklinde çıkar.
- *Bir isim grubunda Ana Öge şimdiye kadar gösterilen bu 4 kelime türü ile desteklenebilir bu da bize İsmi'nin Matematikini verir. Edatlara kadar Türkçe ile İngilizcenin İsim gruplarının sıralanması yani İsmi'nin Matematik'i aynı olduğu görülmüştü fakat Edatla beraber bu benzerlik biraz değişiyor.

- TR: **Belirteç + Sıfat + Yrd. İsim + İsim + Edat = B + S + İ₂ + İ + E**

EN: **Edat + Belirteç + Sıfat + Yrd. İsim + İsim = E + B + S + İ₂ + İ**

Aradaki tek fark Türkçe İsmi'nin Matematik'i'nde Edat en sonda, İngilizcede ise en baştadır. Bu durumda, Türkçe bir isim grubunu İngilizce daha hızlı konuşmak için şu felsefeyi unutmayın:

"Edat varsa çek başa, âşık san vur saza!"

- Bu İsim grubunda (EBSİ₂İ) yalnızca 'İsim' Ana Öge olabilir. İçerisinde isim olan her öge EBSİ₂İ kuralı dikkate alınarak düzenlenmelidir ancak her ögede bu dört sözcüğün her biri de olmak zorunda değildir. Yalnızca "**varsa**" bulunacakları yer belli olduğundan sıralama bu şekilde gösterilmiştir:

- **(E) (B) (S) (İ₂) (İ)**

- ( ) içindekiler olmak zorunda değildir. Hangileri varsa EBSİ₂İ matematikindeki sırasına göre yer alacaktır.

★ ARA BİLGİ 6: ÇOKLU EBSİ

Tamlayan görevinde bir isim birden fazla Ana Ögeyi tamamlayabildiği gibi, bir tek Ana Öge de birden fazla yardımcı İsim, Sıfat, Belirteç veya Edatla desteklenebilir.

Bu durumda **E B S İ₂ İ** kuralı gereği hangisinden kaç tane varsa ilgili kısma yazılmalıdır.

Yani, mevcut grup incelendiğinde sırasıyla **önce edatlar, sonra belirteçler, sonra sıfatlar, sonra yardımcı isimler ve en sonunda da ana öge (tamlanan)** konumundaki isimler özgün sırasıyla yazılmalıdır.

Örnek:

[Bu ve her büyük, kırmızı yolcu ve personel otobüsü ve kamyoneti içinde ve dışında]

B. B. S. S. İ2. İ2. İ. İ. E. E.

Çevirisi:

[Inside and outside / this and every / big, red / passenger and personnel / bus and truck]

E. E. B. B. S. S. İ2. İ2. İ. İ.

NOT: Aynı öge içerisindeki farklı türdeki bu kelimelerin sıralaması EBSİİ'dir fakat aynı türdeki kelimelerin kendi aralarındaki sıralaması kaynak dildekiyle aynıdır. Yani edatların kendi içinde, belirteçlerin kendi içinde bir sıralama mantığı yoktur. Bunlar Türkçede nasıl sıralandıysa İngilizceye de o sıralamada aktarılması gerekmektedir.

*Aşağıda Belirteçlerin ve Edatların bir kısmını örnek kullanımla görmemiz için hazırlanmış bir tablo bulunmaktadır.

BELİRTEÇ		İSİM	EDAT	
İngilizcesi	Türkçesi		Türkçesi	İngilizcesi
one, two, etc.	Bir, iki, üç... (sayılar)	Çocuk	-e	to / for
a(n) / some	(herhangi) bir	Ev	-de	in / on / at
every / no	her / hiçbir	Talep	-den	from
much / many	çok	Sağlık	için / -a	for
this, that, that	bu, şu, o (o ev)	Bilgi	ile	with (beraber)
these / those	bunlar / şunlar(isimler)	Kalem	-e rağmen	despite
my, your, his	benim, senin, onun	Araba	ile	by (aracılığıyla)
the	malum	Ülke	olarak	as
G, T, R, L etc.	Büyük Harfler	Koşu	gibi	like
... 's (home's)	...nın (evin)	Kapı	Dibinde	next to
some, any, no	biraz / birkaç, hiç, sıfır	Şeker	-(nın) ötesinde	beyond
.....s	...ler / ...lar (çoğul eki)	Köprü	-(nün) altında	under

*NOT : Türkçede konum ve yer bildiren pek çok edat "**isim+ [de]** " şeklinde yapılır: "altında, dibinde, üzerinde, yukarısında, yanında vb." fakat bu edatlar İngilizcede doğuştan edat şeklindedir ve ayrıca -de/-da almazlar.

Örnek: dibin-de = next to / üzerin-de = over / yukarısın-da = above / vb.

(Bu tür edatları **kesinlikle** ve **lütfen** "in next to / in over / in above" şeklinde çevirmeyin "**-de**" zater kelimenin anlamı içinde yer almaktadır.

★ ARA BİLGİ 7: -i Sorunsalı

Türkçede "-i" ekinin 4 farklı anlamı ve görevi olduğu gözlemlenir. Ancak farklı anlamlara gelen bu "-i" ekleri İngilizcede farklı karşılıklar bulduğu için Türkçeden İngilizceye farklı şekillerde çevrilir. Tıpkı aşağıdaki örneklerde anlatıldığı gibi;

- Evi_ beğendik = Ev-**i** beğendik : -i = **malum (the)**
- Evi_ güzelmış = Ev-**i** güzelmış : -i = **onun (his/her/its)**
- Çay evi_ orada = Çay ev-**i** : -i = **Ø** (Tamlayan konumundaki "çay"ın isim olduğunun ispatıdır ve İngilizcede böyle ispata gerek olmadığı için bu -i 'nin bir karşılığı yoktur)
- Evimi_ sattım = Benim ev-**i** sattım: -i = **Ø** (Bu -i, Türkçede özneler zaman zaman gizlenebildiği için özne zannedilmesin diye bağlı bulunduğu kelimenin özne olmadığını göstermek için kullanılan bir işarettir. İngilizce ve diğer dillerde böyle bir ipucuna gerek olmadığından İngilizcede bir karşılığı yoktur.)

1.5. EYLEM (Ey.)

Sonuna -mek / -mak (eklerini) almış olan değil almaya müsait olan ve bir hareket, iş, oluş, değişim, etki etme içeren her sözcük **eylem**dir. -mek/-mak eklerini almış olan yani mastarlanmış eylemler İsme dönüşmüştür.

Eylem Örnekleri: git-, koş-, anla-, söyle-, fark et-, iyileş-, zayıfla-, kurtul-, agresifleş-, belirle-, iste-, geliş-, konuş-, çalış-, yarış-, ye- vb.

1.6. ORTAÇ (F.)

Eylem, isim veya sıfatlara eklenerek onların gerçekleştiği **zamanı** veya **ruh halini** vermeye yarayan eklerdir (kelimelerdir). Kelime Türlerindeki 6. kelime türüdür. Ortacın vazifesi olayın gerçekleştiği zaman dilimini vermektir.

Doğada İki temel zaman dilimi vardır: **Geçmiş Zaman & Şimdiki Zaman.**

Ortaçlar hem bu zamanlardan bir tanesi hissettirir hem de “zorunluluk, ihtimal, kararlılık, vb.” ruh halleri verirler. Türkçede Yüklem içerisinde **imaj** ile **özne uzantısının** (varsa) tam ortasında yer aldıkları için adına Ortaç denmiştir. Özne yoksa İmaj’dan hemen sonra gelirler. Tabi tüm bunları bilmeden de Ortaç daha pratik bir yolla tespit edilebilir. Ortaç, Türkçede cümlelerin genelde sonunda bulunan kelime (Yüklem) içerisinde ek halinde yer alan 10 kelimeden biridir.

İngilizcedeki karşılığına Yardımcı Fiil dendiği için Fiil kelimesinden esinlenilerek Kod Değiştirme Eğitiminde kısaltması **F.** olarak belirlenmiştir.

Örnek: -er / -di / -ecek / -ebilir / -meli / -mek zorunda / -me( ) lazım / -se( ) iyi olur / -se / (-miş) durumda / -(eşit)tir / ve aynı anlamı taşıyan benzer ifadeler ... Bkz. Cümle Öğeleri (bkz. 2.Hafta Ezber Listeleri).

- Yarın buluş- ur -uz.	- Hemen konuş- malı -yız.	- Babam gör- ebilir .
- Dün bitir- di -k.	- Çocuk koş- sa iyi olur .	- Git- mek zorunda -sın.
- Kokuya duyarlı- dır -lar.	- Ah bir zengin ol- sa -m.	- Başar- mış durumda -sınız.

★ ARA BİLGİ 8: TÜRKÇEDE EK TÜRLERİ

a) Çekim Eki: Türkçede kelimelerin (isim veya eylem) sonuna geldiğinde onların anlamlarını değiştirmeyen, onlara yalnızca aidiyet (araba-**m**, ev-**imiz** vb), çoğulluk (araba-**lar**, ev-**ler**), konum (araba-**da**, ev-**e**) veya **Zaman Dilimi** ya da **Ruh Hali** (koş-**tu**-m, koş-**malı**-sın) gibi anlamlar katan eklerdir.

Ancak, yukarıdaki bilgilerde öğrendiğimiz üzere bu eklere biz **Belirteç, Edat veya Ortaç** dedik. Dolayısıyla şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki Türkçede isim veya eylemlerin sonuna –ek şeklinde gelen belirteç ve edatların kavram olarak genel adı **Çekim Eki**dir. Türkçedeki çekim eki olarak yorumlanan ekler İngilizce dahil pek çok dilde kelime türleri arasında yer aldığı için bizdeki çekim ekleri onlarda Kelime Türleri arasında yer alır. Her ekin birlikte kullanıldığı kök itibarıyla hissettirdiği şey (kelime) ne ise o ekin türü de odur. (**bkz. 1. Kelime Türleri**)

- **Örnek:** "Evimiz güzel"
- Bu cümlede –**imiz** ekiyle kastedilen kelime "bizim" kelimesi olduğuna göre –**imiz** = **bizim** mantığından ötürü bu eke çekim eki değil **Belirteç** olarak yaklaşmalıyız. Aynı şekilde, "Evde kaldım" cümlesindeki –**de** hal eki de bir çekim eki değil **ev içinde** kelimesini hissettirdiğinden yine buna bir ek olarak değil kelime olarak yaklaşmalı ve öyle muamele ederek kendisini çekim eki değil, **Edat** olarak adlandırmalıyız.

b) Yapım Eki: Türkçede kelimelerin (isim, sıfat, eylem) sonuna gelerek o kelimelerin anlamlarını, türlerini, kavramlarını değiştiren eklere **Yapım Eki** denir.

Örnek verecek olursak: "Göz-**lük** / mutlu-**luk** / koş-**u** / destek-**le** / zengin-**leş** / eğit-**ici** vb."

Görüldüğü gibi yapım ekleri **İsimden Sıfat, Sıfattan İsim, Eylemden İsim, İsimden Eylem, Sıfattan Eylem veya Eylemden Sıfat** yapabilir. Bir ekin yapım eki olup olmadığı eklendiği kelimenin anlamını veya türünü (bir noktada bağlantılı olsa da) değiştirmesinden anlaşılabilir.

Örnek: "göz-lük-çü-lük" kelimesi "göz" kökünden türemiş ve 3 farklı yapım eki alarak son haline ulaşmıştır. Her ne kadar "gözlükçülük" ile "göz" kelimeleri birbiriyle bir bakıma bağlantılı gibi görünse de anlam bakımından değişiklik yaşandığı için gelen tüm eklere yapım eki demek durumundayız.

Türkçedeki yapım ekleri İngilizcede ya yoktur ya da yine ek halindedir. Bu anlamda, Türkçe ve İngilizce birbirine benzeyen dillerdir.

2. CÜMLE ÖĞELERİ

CÜMLE nedir: İçerisinde **YÜKLEM** olan her şey cümledir.

Peki, YÜKLEM nedir?

İletişimde olmazsa olmaz olan ve bu nedenle en çok kullanılan kelime/öğeler:

1. Olay/durum   **2. Zaman** (olayın yaşandığı zaman)   **3. Fail** (Olayın kahramanı)dır.

Bu, tüm diller için kabul edilen bir gerçektir. Evet, insanların cümle kurmak için asgari bu 3 öğeye ihtiyaç duydukları doğrudur fakat bu bilginin Yükleme ne ilgisi olabilir?

Türkler, dünyanın en pratik dilini yaratma arzusuyla Türkçeyi her yönüyle incelemişler. Bu istatistiği fark etmiş olacaklar ki herkesin her cümlede kullanmak zorunda olduğu bu 3 kelimeyi tek kelime haline getirdiklerinde yani 'yükle'diklerinde Türkçeyi çok daha hızlı, akıcı ve pratik bir hale getireceklerini düşünmüş ve belki bundan 3000 yıl önce böyle muazzam bir adım atmışlardır. Atılan bu adım, en sık kullanılan öğelerin birbirine yüklenme-birleştirilme işlemi, daha sonra dilbilgisine kurallarına **Yüklem** olarak geçmiştir.

Birbirine yüklenmiş bu 3 öğeden Özne 3. Şahıslarda cümlede birçok yerde bulunabileceği için bu 3 öğeyi (yüklemi) tespit etmek her zaman kolay olmayabilir. Bu nedenle, yüklemi bulmak için uygulanacak en pratik yöntem, yargının/cümlemin içerisinde -genellikle de en sonunda- Ortaç Listesinde yer alan ortaçlardan herhangi birini bulmaktır. Ortaç nerdeyse Yüklem oradadır. İngilizcede "**Yüklem**" diye bir şey olmadığından biz de bunun yerine "**Ortaç (F)**"tan yola çıkarak, önce ortacı tespit edip sonra sağındaki kısma (varsa) "**Özne (Ö)**", solunda kalan kelimeye de (Eylem veya İsim/Sıfat olabilir) kafamızdaki resmi çizdiğinden "**İmaj (İm)**" İmaj-Ortaç-Özne üçlüsü Cümle Öğelerinin adıdır.

Kelime Türü farklı, Cümle Öğesi farklı şeydir. Bir cümle öğesi birkaç kelimeden hatta koca bir paragraftan bile oluşabilir. Daima tek bir kelimeden oluşan cümlesi öğesi Ortaç'tır. İşte bu yüzden nasıl EBSİİ konusunda tüm sistemi **Ana Öğe** üzerine kurduysak, Cümle kurarken de bütün sistemi Ortaç üzerine kuracağız. Çünkü bir cümlede görür görmez Cümle Öğesi olarak kendini belli eden tek kelime Ortaçtır. Bu nedenle Öğeler olarak aynı ad kullanılmıştır.

Görevi	Öğesi adı ve Kısaltması
➤ Resim çizmek (yaşanan durum veya olay)	İMAJ (İm.)
➤ Zamanı vermek (Zaman ve Ruh hali)	Ortaç (F.)
➤ Faili belli etmek (durumu yaşayan insan / şey)	ÖZNE (Ö.)
TR: ..... RESİM + ZAMAN + KİŞİ .	..... İm. + F + Ö .

Aşağıda, Yüklem ögesinin Türkçedeki görüntüsü ve tasarımı ile İngilizcedeki versiyonu gösterilmiştir:

TÜRKÇE	İNGİLİZCE
İmaj Ortaç Özne	Özne Ortaç İmaj
..... İm. F. Ö.	..... Ö. F. İm.....
[..... Konuş malı sın]	[You must talk .....]

Şimdi konunun en başındaki soruyu tekrar soralım: **CÜMLE nedir?**

Tüm dünya dillerinde, yukarıda yer alan üç ögenin de yer aldığı her gruba **CÜMLE** denir. Türkçede bu gruba pratiklik adına **YÜKLEM** denmiştir. Ancak İngilizcede her öge ayrı yazıldığı için **Yüklem diye bir şey yoktur**. Çünkü herhangi bir 'yüklenme' durumu söz konusu değildir. Görevi farklı olan her şeyin öge olarak da farklı bir adı vardır.

Not: Kelime Türü başka bir şey Cümle Ögesi başka bir şeydir. Kelime Türleri'nde İsim olarak yer alan bir kelime Cümle ögesinde *Özne, İmaj, Nesne* olabilir. Bu nedenle cümleyi analiz ederken Kelime Türlerini üste, cümle öğelerini alta kodluyoruz. Cümle ögesi, söz konusu kelimenin cümlede hangi görevde kullanıldığını gösterir.

Örneğin, askerlik bir meslektir fakat Subay, Astsubay, Albay, General, vb. görevlerdir. İlerleyen günlerde Cümle Öğelerini kodlarken bu bilgiyi unutmayınız. Kelime Türü ve Öge olarak aynı adı taşıyan tek kelime Ortaç'tır.

2.1. YÜKLEM = ... İmaj + Ortaç + Özne

2.1.1. Ortaç (F):

Öznenin yaptığı iş veya yaşadığı olay / durumun gerçekleştiği zaman dilimi veya ruh halini bildiren kelimelere **Ortaç** denir. Ortaçlar daima "İmaj"dan sonra (ve varsa, özne uzantısından önce) gelir. Bu kelimelere Ortaç denmesinin nedeni de işte budur. Çünkü daima imaj ile özne **ortasında** yer alırlar.

Kod Değiştirme programında **Ortaçlar "F"** harfi ile tanımlanır. İngilizce Dil Bilgisi kurallarında bu kelimelere "**Yardımcı Fiil**" dendiğinden **F** kısaltmasında bundan esinlenilmiştir.

Örnek: ... Koşmalısın = Koş - **malı** - sın. / .... yap - **abilir** - iz / ... bitir- **di** - m.

* Tüm Ortaçlar için **bkz. Ezber Listesi 3: Ortaçlar**

2.1.2. İMAJ (İm.)

Herhangi bir kimsenin veya şeyin yaptığı iş, gerçekleştirdiği olay veya yaşadığı / içinde bulunduğu duruma **İmaj** denir. Adından da anlaşılacağı gibi, imaj, söz konusu cümlede ne yaşandığının resmini kafamızda çizen öğedir.

Bundan daha kısa ve pratik tanımlama şöyle olabilir: İmaj, Ortaçtan önceki bölümün tamamıdır. Yani ortacın solunda kullanılan her şeydir. Dolayısıyla Ortaç bulunursa İmaj da bulunur.

Örnek:

- "Koşmalısın" = **Koş** – malı – sın.

(Ortaç: -malı. Ortacın solunda kalan kısım koş- kelimesi kafamızda canlanan resim olduğundan Öge olarak adı İmaj'dır.)

- Dengesizleştirim" = **Dengesizleş** – ti – m.

Bu cümle de yine yukarıdaki gibi yalnızca yüklemden (İ+F+Ö) oluşmuş bir cümledir ve yüklemi de yine kendisidir (dengesizleştirim). Ancak İmaj 'denge' kökünden türemiş 'denge + siz + leş-' kelimesidir. Çünkü – di ortacının solunda kalan kelime odur. Ortacın solunda kalan kelime ister kök halinde olsun ister birden fazla yapım eki almış türemiş bir kelime olsun her hâlükârda İmaj'dır.

Not: "ol- & et-" eylemleri kafamızda bir resim çizemediğinden bir soldaki kelime ile beraber İmaj olur.

Örnek: / **Dikkatli ol**/ malı / sın/.

İm. F. Ö.

(Bu cümlede 'dikkatli' Sıfatı yüklem içinde İmaj'a ait bir öge olduğunda Durum Zarfı olarak adlandırılmaz. Bu durumda örnekteki gibi ;

EN: / You / must / **be careful**/ önce 'ol' sonra sıfat yazılır.)

Ö. F. İm.

* İmajlar genelde Eylemlerden veya isim/sıfatlardan oluştukları için yüzbinlerce alternatif vardır. Bu yüzden İmaj listesi diye bir ezber listemiz yoktur.

2.1.3. ÖZNE (Ö)

Cümledeki imajı (iş veya durum) yaşayan, gerçekleştiren insan, şey, vb öge **Özne**dir. Yalnızca isimler özne olabilir. İsim veya isim özelliği olmayan hiçbir kelimenin veya kelime grubunun özne olması mümkün değildir. Özne, bazen bir insan veya zamir (ben, sen, o, biz, siz, onlar), bazen de bir "şey" veya "durum/olgu" olabilir. Önemli olan özne bölümünde "isim" özelliği taşıyan (sonuna -ler / -lar alabilen veya sahip olunabilen) bir kelimenin yer almasıdır.

Örnek: ... Koşmalısın = Koş - malı – **sın** / ... Anl(a)-ar-**lar**. / ... gönder- di - **m**.

** **Özneler** daima İsimlerden oluştukları için ve yüzbinlerce İsim olduğu için Ezber Listesi'nde Özneler diye bir liste yoktur.*

* "Ben, sen, o, vb." tüm zamirler İsimdir ve bu tür isimlerde zaten belli olduğu için Hayat Üçgeni uygulanmaz çünkü zaten 'ben' deyince hangi kişi olduğu zaten bellidir.

2.2. ZARF:

Kelime anlamı olarak Zarf, Arapça kökenli olup “sınırları olan, boşluk barındıran, kuşatan, vb.” anlamlar taşır.

Türkçede 2 temel Zarf vardır:

a. Durum Zarfı (Z1)

b. Zaman Zarfı (Z2)

2.2.1. DURUM ZARFI (Z1):

YÜKLEMLE doğrudan anlamlı bir bağlantı kurabilen tüm sıfatlar **Durum zarfı**dır. Bu zarf yükleme **nasıl, ne şekilde, ne anlamda** soruları sorularak da bulunabilir. Durum zarfları mutlaka ama mutlaka Sıfatlardan (güzelce, düzgünce, ilginç bir şekilde, global anlamda, bilerek, yanlışlıkla, kasten, tesadüfen, vb.) veya sonradan sıfatlaşmış sözcüklerden (dikkatsiz, bilmiş, yorgun, yıkıcı, onurlu vb.) oluşmalıdır.

Cümle içerisinde, isimleri değil de **yüklemlerin öncesinde gelerek** yüklemeleri niteleyen sıfatlara "**Durum Zarfı**" denir. Ancak, Türkçe her zamanki gibi burada da gereksiz gördüğü bazı kısımları cümleden atmaktadır. Türkçede sıfatların sonuna **-ce / -ca / (bir) şekilde / olarak / anlamda / en** sözcük veya eklerinin gelmesi onların **Durum Zarfı** olduğu anlamına gelir fakat kullanım sırasında ve zarfın konumuna göre bu ekler (özellikle de "**ce/ca**") düşürülebilir. Dolayısıyla **her durum zarfı [sıfat + (-ce)]** şeklinde **olmayabilir**.

Örnek:

"**güzel + [-ce] yıkamalısın**" cümlesindeki gibi gördüğümüz bir zarfı "Güzel yıkamalısın" cümlesindeki gibi de görebiliriz.

Bu durumda kelimenin "zarf" olduğuna kanaat getirmenin yolu **isimden mi yüklemden mi** önce geldiğine bakmaktır. Eğer, sözcük bir isimden önce gelerek "**Güzel ellerini yıkamalısın**" şeklinde yazılmışsa "**güzel**" bir Sıfat'tır ve **EBSİİ**'nin bir parçası olarak değerlendirilmelidir.

Aynı sözcük cümle içerisinde yer değiştirip yüklemden hemen önce kullanıldığında (**Ellerini güzel yıkamalısın**) sözcük, cümle öğelerinden **Durum Zarfı** grubuna girmektedir ve yüklemi niteleyip bir şekilde niteliğini belirttiği için ve de çoğu zaman yükleme "**Nasıl?**" sorusunun cevabı olduğu için onu Durum Zarfı yapan **[-ce]** eki kaldırılrsa **bile** cümle içindeki konumundan Durum Zarfı olduğu anlaşılmaktadır.

Örnek:

TR: S. İ. B. Ey. Or. İ.
/ **Kolay** yol-u / bul / du / m. /
N1. İm. F. Ö.

EN: İ. Or. Ey. B. S. İ.
/ I / did / find / **the easy way.** /
Ö. F. İm. N1.

- ★ '**Kolay**' Kelimesi yükleme değil de EBSİİ içinde bulunduğu yol'a gittiği için Durum Zarfı değil "E B S İ Z İ" içindeki basit bir *Sıfattır* ve / EBSİİ / zaten komple bir öğe olduğundan EBSİİ içindeki bir Sıfat öğe değil sadece İsmi niteleyen bir Sıfat olabilir.

Durum Zarfında ise mesele bir Sıfatın aşağıdaki örnekteki gibi doğrudan Yükleme bağlantı kurmuş olmasıdır.

TR: İ. B. S.- Ey. Or. İ.
/ Yol-u / **kolay** / bul / du / m /
N1. Z1. İm. F. Ö.

EN: İ. Or. Z1. Ey. B. İ.
/ I / did / **easily** / find / the way. /
Ö. F. Z1. İm. N1.

NOT: Sıfatlara gelen -ce/-ca eki "anlamda, olarak, (bir) şekilde, -en" ile aynı anlama gelmektedir. Yani hepsinin İngilizcesi -ly'dir.

resmi	-ce		acil	-ce	
resmi	anlamda		acil	anlamda	
resmi	olarak	official--ly	acil	olarak	urgent--ly
resmi	şekilde		acil	bir şekilde	
resmi	-en		acil	-en	

2.2.2. ZAMAN ZARFI (Z₂):

Cümle içerisinde yükleme "ne zaman?" sorusunun edatsız tüm cevapları **Zaman Zarfı**dır.

Örnek: "bugün, dün, yarın, her gün, her zaman, geçen sene, vb."

UYARI!!!: "Ne zaman?" sorusuna cevap veren edatlı öğeler **zaman zarfı değil** "edatlı nesne" olarak yer almalıdır.

Örnek: "2012'de, saat 5'te, gün içinde, çocukluğumda, yazdan sonra, gece boyunca vb."

2.3. NESNE:

Cümlelerin Yükleminin sonunda veya cümlelerin başında yer alan ÖZNE bulunduktan sonra cümle içinde yer alan tek başına veya **EBSİ** halinde yer alan ve tabi ki YÜKLEMLE MANTIKLI BİR BAĞLANTI KURAN **tüm isimler NESNE**dir. Daha basit ve pratik bir şekilde açıklamak gerekirse, cümle içinde Yükleme ve **Zarflar** bulunduktan sonra yükleme bağlantı kurabilen her şey **Nesne** olmak zorundadır.

İki adet nesne çeşidi vardır:

2.3.1. EDATSIZ NESNE (N₁):

Nesne konumundaki isimlerin –**Türkçenin Kuralı Gereği**– sonunda herhangi bir **EDAT YOKSA** cümle öğeleri arasındaki yeri ve adı **Edatsız Nesne (N₁)**'dir.

Örnek: Araba aldım. / Arabayı getir. / Arabalar istiyorum. / Arabamı yıka.
N1. N1. N1. N1.

* Yukarıdaki Nesnelerin sonunda bir şeyler var fakat hiçbir edat değil. Yer alan tüm ekler aslında sol tarafta olması gereken belirteçleri temsil eden eklerdir: "-ı = *malum*, -m = *benim* vb" (Bkz. –i sorunsalı)

2.3.2. EDATLI NESNE (N₂):

Nesne görevindeki isimlerin –**Türkçenin Kuralı Gereği**– sonunda herhangi bir **EDAT VARSA** cümle öğeleri arasındaki yeri ve adı **Edatlı Nesne (N₂)**'dir.

Örnek: Arabaya girin. / Arabada kalabiliriz. / Araba gibi görünüyor / Araba için geldim.
N2. N2. N2. N2.

Bir cümleyi yukarıdaki gibi öğelerine ayırdıktan sonra aşağıdaki algoritmaya göre İngilizce konuşmalısınız.

İNGİLİZCENİN MATEMATİĞİ (ÖFZ₁IN₁N₂Z₂)

Tüm bu bilgilere göre İngilizcenin "**Değişmez matematiğini**" yazacak olursak, şöyle bir formül ortaya çıkar:

ÖZNE + ORTAÇ + DURUM ZARFI + İMAJ + EDATSIZ NESNE + EDATLI NESNE + ZAMAN ZARFI

(Ö) + (F) + (Z₁) + (İm) + (N₁) + (N₂) + (Z₂)

- Aşağıdaki tabloda her öge için yer alması muhtemel örnekler bulunmaktadır.

Ö.	F.	Z ₁ .	İM.		N ₁	N ₂	Z ₂
			Eylem	İsim/Sıfat			
BEN SEN ALİ ŞİRKET HASTA ARKADAŞ KURTULUŞ İHTİYAÇ BARIŞ İSTABUL ÇOCUK	-ER -İYOR -EBİLİR -EBİLİYOR -Dİ -MEK ZORUNDA -MELİ -MA( ) LAZIM -SE( ) İYİ OLUR -ECEK(TİR) -SE	GÜZEL İYİ HOŞ RESMEN AKILLICA ÇİRKİN FENA SESSİZCE ASLEN KOLAYCA CİDDEN	KOŞ- BİL- İSTE ÇAĞIR- DESTEKLE- ZORLA- ZENGİNLEŞ- FIRLAT- GÖR- ZİYARET ET- SÖYLE-	ANNE DOKTOR HASTA ÇİRKİN KOŞU SERGİ KAYDIRAK TÜRKİYE NAZİK ÇALIŞKAN İLGİNÇ	ÇOCUK EVİ BU YER BİR ADAM KALEMİM ANKARA ADALAR SIFIR ŞEKER TÜRKİYE ARABAYI	EV için İŞ E ARAÇ LA YOL Gibi OKUL DAN MASA DA EĞİTİ E EVE GÜNÜMÜZ DE ARABA DAN EVİN içinde	BUGÜN DÜN GEÇEN SENE YARIN ŞU AN HERGÜN GELECEK- SENE HER- DAKİKA

Örnek:

İ. İ. E. S -ly. B. İ. Ey. Or. İ. (Kelime türleri)
T₁ ==> /Yarın / ofis-e / gizlice / bir paket / bırak / malı / sın. /
Z₂. N₂. Z₁. N₁. İm. F. Ö. (Cümle öğeleri)

İ. Or. S-ly. Ey. B. İ. E. B. İ. İ. (Kelime türleri)
E₁ ==> | You | must | secretly | drop | a package | to the office | tomorrow. |
Ö. F. Z₁ İm. N₁. N₂. Z₂. (Cümle öğeleri)

TÜRKÇEDEN İNGİLİZCEYE CÜMLE KURMAK İÇİN YOL HARİTASI

Türkçe bir cümleyi İngilizce'ye çevirmek için mantıksal olarak aşağıda yol haritası izlenmelidir.

1. **Ortac'ı bul (F.):** Cümlelerin genelde sonunda yüklemde bulunurlar. Ortac listesindeki 10 tane ortaçtan biridir.
  2. **İmaj'ı bul (İm.):** Ortacın solunda kalan kelime kafamızda resmi çizen kelime olduğu için doğrudan İmajdır. Ol- & -et kelimeleri kafada bir resim çizemedikleri için bir önceki kelimeden yardım alarak İmaj olurlar.
  3. **Özne'yi bul (Ö.):** Ortacın sağında bir ek varsa mutlaka işi yapan kişinin yani Öznenin göstergesidir. Ortacın sağında bir şey yoksa, Özne, *Böl-Parçala* işlemlerinden sonra Yüklem'e "kim? Ne?" sorularına cevap veren öğeye, yani İmajı yapan kişiye (olayın failine) denir.
    - ★ **BÖL:** Ortac, İmaj ve Öznenin bulunması Yüklem'in bulunduğu anlamına gelir. Bölme, cümleyi öğelerine ayırma işlemidir ve bir dilin matematiğini çözen en önemli işlemidir. Bölme işlemi, cümlelerin en başından / işareti ile başlayıp soldan her kelimeyi tek tek yükleme götürerek mantıksal bağlantılar kurmaya çalışmaktır. Her mantıksal bağlantı / ... / bir öge demektir.
    - ★ **PARÇALA:** Cümle / ... / bölümlere ayrıldıktan her bölümdeki parçaları kendi tepelerine Kelime Türlerini yazarak yapılan işlemidir. Parçalama işlemi \... \ işaretiyle gösterilir. Yani Bölme işleminde işaretin tersi yöndeki ayrıçlardır. Bölme ve Parçalama işlemlerinin siyah metin üzerine 2 farklı renk kalemle yapılması tavsiye edilir.
  4. **Durum Zarfı'nı bul (Z1.):** Bölme işlemiyle ayırdığınız öğelerden hangisinde / ... / içinde bir **Sıfat** tek başına veya "ce, şekilde, bir şekilde, anlamda, olarak, -en" ek ve ifadeleriyle birlikte duruyorsa o öge Durum Zarfıdır. Örnek: /resmiØ, resmice, resmi **bir şekilde**, resmi **anlamda**, resmi **olarak**, resmen/. 'resmi' bir sıfat ve 'official' demektir. Siyah koyu yazılmış tüm ifadelerin İngilizceye -ly eki ile çevrilmesi gerekir: "official-ly".
  5. **Zaman Zarfı'nı bul (Z2.):** Bölme işlemiyle ayrılmış öğelerden "Ne zaman?" sorusuna cevap veren ve edatsız olanları **Zaman Zarfı**'dır. **Örnek:** /bugün/ bu sene/ geçen akşam/ her yaz/ dün/ yarın/ vb. Lütfen dikkat, Zaman Zarfı ögesi Edatsız olmalı!
    - Yukarıdaki işlemler gerçekleştiikten sonra kalan tüm /.../ öğeler Nesnedir.
  6. **Edatsız Nesne'yi bul (N1):** Nesne olarak belirlenmiş öğelerden Edatsız olanlar **N1** şeklinde kodlanır.
  7. **Edatlı Nesne'yi bul (N2):** Nesne olarak belirlenmiş öğelerden Edatlı olanlar **N2** şeklinde kodlanır.
- ★ **YÖNET:** Yukarıdaki tüm işlemlerin ardından /... / içindeki tüm kısımları EBSii ve diğer prensiplere göre İngilizceye çevirip **ÖFZİNNZ** mantığında yerleştirdiğinizde cümleyi hatasız bir şekilde **İNGİLİZCEYE ÇEVİRMİŞ OLACAKSINIZ.** (bkz. #İngilizcenin Matematiği)

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇE CÜMLE KURMAK İÇİN YOL HARİTASI

İngilizce bir cümleyi Türkçeye çevirmek için mantıksal olarak aşağıda *yol haritası* izlenmelidir.

Örnek:

“You must secretly give the package to the barman this evening.”

ORTACI BUL, öğeler zaten kendini belli edecektir. Çünkü İngilizce bir cümle **ÖFZİNNZ**’e göre yazılmış olmalıdır.

Bu cümleyi öğelerine ayırmak Ortaç’ı bulmakla başlar. Cümle içerisinde Ezber Listesi’nden de tanıdık gelen ‘must’ kelimesi ortaç olduğundan soldan ve sağdan birer / ... / ile ayırıp çalışmaya başlıyoruz.

1. Ortacı bul ve soldan ve sağdan ayır ... / ... / **Ortaç** / ... / .....
2. İngilizcede her cümle **Ö F Z1 İm N1 N2 Z2** ’e göre yazıldığından solda kalan kısım mutlaka **Özne** olmalıdır (*Eğer “Joker” değilse - bkz. 3. Hafta: *Joker*)
3. Ortacın hemen sağında -ly almış bir kelime varsa **Z1**’dir. Bazen Z1 yerine -ly almayan az sayıda sıklık zarflarından biri de gelebilir (*always, often, sometimes, vb.*) Bu durumda bu kelimeleri ezberlemiş olmak gerekiyor. (*Bkz. 8. Hafta – Sıklık & Miktar Zarfları*)
4. -ly ’li ifadenin hemen sağındaki kelime istisnasız **İmaj** olmak zorundadır.
5. Ezber Listesi’ne göre cümlenin üst kısmından tüm kelimelerin türlerini kodla. (İ, S, B, E, Ey, Or)
6. İmaj’ın hemen sağındaki kelime **EBSİİ** sıralamasına göre edatsız başlıyorsa **N1**’dir. 5. Adımda yaptığınız üstten kelime türlerini kodlama bu aşamada faydalı olacaktır.
7. Yine **EBSİİ** sıralamasına göre Edatlar öge başlangıcı, isimlerse Öge’nin sonu olacağından **N1** ve **N2**’ler ortaya çıkar.
8. Türkçede öğelerin sıralanışı konusunda her ne kadar kesin bir Matematik olmasa da genel olarak **Ö Z2 N2 N1 Z1 İ F Ö** sıralaması hakim olduğundan ortaya çıkan / ... / şeklindeki tüm bölümler **Ö Z2 N2 N1 Z1 İ F (Ö)** düzeninde sırasıyla Türkçeye çevrilir.
Kulağa hoş gelmeyen bir yapı ortaya çıkarsa kulak dolgunluğunuza göre cümleyi dilediğiniz şekilde yeniden düzenleyebilirsiniz.

★ ARA BİLGİ 10: KURALLAR / İSTİSNALAR / TAVSİYELER

Tüm dillerin anahtarı **cümle öğelerini** doğru anlamaktır. Eğer ana dilinizde hayal ettiğiniz cümleyi öğelerine doğru bir şekilde ayırabiliyorsanız tüm dilleri öğrenmek için en gerekli şeyi biliyorsunuz demektir. Unutmayınız ki **dil öğrenmenin mantığı cümle öğelerinden geçer** ve Türkçede cümle öğeleri, **yüklemi bulduktan sonra soldan sağa tüm kelimeleri yükleme bağlayarak bulunur**. Cümle öğelerinin nasıl bulunacağını **Cümle Öğeleri** bölümünde görebilirsiniz. Bu bölümde ise İngilizcenin Matematik ile ilgili bir takım ilave kuralları, istisnaları ve tavsiyeleri öğreneceksiniz.

★ ARA BİLGİ 11: İLAVE KURALLAR

Aynı Öğelerin Sıralanışı;

N₂'LERİN SIRLANIŞI: Bir cümlede Üç tür N₂ (edatlı nesne) vardır. Bu üç türün önceliği aşağıdaki kritere göre sıralanır:

N ₂	+	N ₂	+	N ₂
Ana öğesi insan olan BABAM-LA		önce Yön, yer sonra diğerlerini ifade eden EV-E / BAHÇE-DE / BİÇAK-LA		Zaman/dönem bilgisi ÇOCUKLUĞUM-DA

Örnek: TR: / Gün içinde / babamla / bahçede / futbol / oyna / dı / m. /

N2. N2. N2. N1. İm. F. Ö.

EN: /We/ did /play / football / **with my father** / **in the garden** / **in the day** /

Ö. F. İm. N1. N2. N2. N2.

Not: “toplantıda, düğünde, konserde, maçta, vb.” N₂'ler de Zaman kategorisinde değerlendirilmelidir. Çünkü toplantı, düğün, konser, maç belirli bir zaman aralığını düşündüren kavramlardır.

*Not: Bir cümlede aynı türden birden fazla N₂ olması durumunda ilk kriter **küçük birim – büyük birim**dir. Yani, **önce küçük birim sonra büyük birim** yazılır fakat bu kriterin de sağlanamadığı durumlarda kaynak dilde hangi sıradaysa diğer dile aynı sıralamada aktarılır.

Örnek:

1. Köyden kente taşıyorlar. (People move **from villages to cities** / People move **to cities from villages**). Aynı türde N₂'ler olduğu için ve büyük – küçük ayrımı da olmadığı için dilediğimiz şekilde sıralayabiliriz. Ancak orijinal metindeki düzen öncelikli olmalıdır.

2. Günü Harbiye’de bir parkta geçiririz. (We will spend the day **in a park in Harbiye**). “Parkta” ve “Harbiyede” her ikisi de N₂ olduğu için sıralama, küçük birim – büyük birim düşünülerek yapılır.

Z2'LERİN SIRALANIŞI: Edatsız fakat zaman bilgisi veren tüm isimler **Z₂ (Zaman Zarfı)**'dir. Aynı cümlede birden fazla Z2 olması durumunda sıralama ölçütü "*küçük birim – büyük birimdir*". Yani önce küçük birim sonra büyük birim yazılır.

Örnek:

- O sene her gün erken kalktım. (*I got up early everyday that year*)
- Yarın her dakika çalışmalıyız. (*We must work every minute tomorrow*)

*NOT: Aynı cümlede bu şekilde birden fazla Z₂ varsa Türkçe cümlede en başta yer alanı joker olarak kullanmakta yarar vardır. **Bkz. 3. Hafta (#Joker)**

*NOT: N₂ ve Z₂'ler dışındaki öğelerle ilgili herhangi bir ölçüt ve buna bağlı bir sıralama söz konusu değildir; bu öğeler kaynak dilde sıralandığı gibi sıralanır.

Örnek:

- Ali, Fırat ve Caner çay ve kahve sevmiyor. (*Ali, Fırat and Caner do not like tea and coffee*)
- Aliyi, Fırat'ı veya Caner'i seçebiliriz. (*We can select Ali, Fırat or Caner*)

★ ARA BİLGİ 12: İSTİSNALAR

* Düzensiz Sıfatlar: İngilizcede, Z₁'lerin (Durum Zarfı) cümle içerisindeki yeri belli olmasına karşın bir grup sıfat **-ly** eki almaksızın **Z₁** olarak kullanılır. Bu sıfatlar doğuştan hem sıfat hem de durum zarfıdır ve Türkçede **-ce/-ca** durum zarfı eklerini alabilmesine rağmen İngilizcede **-ly** eki almadan doğrudan kullanılırlar.

Ancak, **Z₁**'in **İngilizcenin Matematiği (ÖFZİNNZ)** içerisindeki yeri sabit ve değişmez olmasına rağmen bu tür sıfatlardan oluşmuş **Z₁**'ler hem **-ly** eki almaz hem de cümle içerisindeki sıralamada yerini gösterilen şekilde alır: **Ö + F + İ + N₁ + Z₁ + N₂ + Z₂**

Örnek: Bu arabayı otobanda **hızlı** kullanmalısın. (*You must drive this car **fast** on the highway*)
Kapıyı bu fırçayla **güzel** boyayabiliriz. (*We can paint the door **well** with this brush*)

*NOT : "**iyi**" sıfatı Türkçede **-ce/ca** alabilmesine rağmen İngilizceye "**goodly**" şeklinde çevrilemiyor. Bunun yerine "**well**" sıfatı "**goodly**" yerine geçen **Z₁** olarak kullanılmaktadır.

İYİ HABER!!!

İngilizcede **Z₁** olmasına rağmen "**-ly**" almayan bir başka düzensiz sıfat neredeyse yok diyebiliriz 😊

* **"-LY" almayan Durum Zarfları:** Yine bazı sıfatlar yüklemle doğrudan bağlantı kurup 'Durum zarfı' olarak kullanılmalarına rağmen, İngilizcede sonlarına **-ly** eki getirilmez. Sonunda **-ce/-ca** eki (veya **"bir şekilde"** uzantısı) bulunmayan, yüklem kökünün (imaj) nasıl yapıldığına dair bilgi vermeyen fakat yüklem bütünüyle doğrudan bağlantı kurduğu için durum zarfı olarak adlandırılan hiçbir kelime İngilizcede **-ly** almaz ve bu nedenle **Ö+F+Z₁+İm.** ... sıralamasında kullanılmaz.

Bu gibi sıfatları daima **Ö+F+İ+N₁+ [sıfat]+N₂+Z₂** mantığında düşünmeniz gerekmektedir.

Örnek:

- Kötü kokuyor = <i>It smells bad</i>	(Kokma işini kötü yapıyor değil)
- Bugün iyi görünüyorsun = <i>You look good today</i>	(Görünme işini iyi yapıyor değil)
- Kulağa hoş geliyor = <i>It sounds pleasant to the ear</i>	(Kulağa gelme işini hoş yapıyor değil)
- Hayvanı yaralı bulduk = <i>We found the animal wounded</i>	(Bulma işini yaralı yapmadık)
- Çocuğu sahipsiz bırakmışlar = <i>They left the kid unattended</i>	(Bırakma işini sahipsiz yaptılar değil)

Yani yukardaki Sıfatlar, Yüklemle doğrudan bağlantı kurmuş gibi görünseler de aslında yükleme değil kendilerinden önceki İsme bağlantı kuruyorlar. İşte bu nedenle İngilizler bu tür sıfatların bu durumunu belli etmek için onları **-ly** takısız olarak **[Ö F İ N₁ {Sıfat} N₂ Z₂]** şeklinde kullanmaktadır.

* **N₂'nin N₁'den önce gelmesi:** ... N₁ + N₂ ... sıralaması özellikle N₁'in bir iç bağlaçla detaylandırıldığı durumlarda zaman zaman kural dışılık göstererek ... N₂ + N₁ ... şeklinde olabilir, olmalıdır da. Bunun nedeni N₁'in detaylandırıldığı iç bağlaçlı cümlelerin sonunda kalan N₂'nin o cümleyle kaynaşmasını ve anlam karmaşası yaratmasını önlemektir. **Bkz. 10. Hafta (İç Bağlaçlar).**

Örnek: *Bana beni gerçekten inciten bir söz söyledi.* = *He said to me a word that hurt me.*
N₂ N₁

★ ARA BİLGİ 13: TAVSİYELER

1. Z₁ var Z₂ yoksa: Yalnızca "kısa" cümleler için geçerli olmak üzere, İngilizce bir cümlede, eğer Z₁ var fakat Z₂ yoksa, Z₁, Z₂'nin yerinde kullanılabilir.

Örnek: *Odayı bir bezle güzelce temizleyebiliriz.* (*We can clean the room with/by a cloth nicely*)

- Popüler kullanım bu yöndedir ve bu şekilde kullanmanız **tavsiye edilir.**

2. Z₂ var Z₁ yoksa: Aynı şekilde, bir cümlede Z₂ var fakat Z₁ yoksa, Z₂, Z₁'in yerinde kullanılabilir.

Örnek: *Odayı şimdi temizleyebilirsiniz.* (*You can now clean the room*)

- Popüler değildir; bu nedenle pek sık rastlamayabilirsiniz. Ancak, böyle bir kullanım imkânı olduğunun bilinmesinde yarar var.

3. AKICILIK: Konuşurken veya okurken, ilk üç öge (Türkçedeki yüklem çevirisi) yani Özneden İmaj'a kadar tüm bölüm mümkünse tek nefeste, hızlı bir şekilde geçilmelidir. Aynı şekilde kısa bir de N₁ varsa bu durumda, nefes alınmadan cümlelerin tamamı hızlı bir şekilde telaffuz edilmelidir. Bu işlem akıcılık için önemlidir. Akıcılıkta en önemli şeyler "ULAMA" ve "ÖĞE İÇİ HIZLI; GEÇİŞLER YAVAŞ" felsefesidir.

Bkz. 12.Hafta (♦Konuşmanın Matematiği)

* Bir an evvel ezberlenmesi gereken tüm Ezber Listeleri aşağıdadır...

Ezber Listesi 1: BELİRTEÇLER

Belirteçler Türkçede ismin daima solunda bulunurlar.

HAYAT ÜÇGENİ

(Herhangi) bir	: A (kendisinden sonraki kelime sesli harfle başlıyorsa: AN)
Malum	: THE
-LER /-LAR (çoğul eki)	: -S

AİTLİK

Benim	: MY
Senin	: YOUR
Onun (erkek)	: HIS
Onun (kadın)	: HER
Onun (cansız)	: ITS
Bizim	: OUR
Sizlerin	: YOUR
Onların	: THEIR

İŞARET

Bu / Şu / O	: THIS / THAT / THAT
Bunlar / Şunlar / Onlar	: THESE / THOSE / THOSE (Çoğul isimler için)

SAYILAR

Sıfır: Zero (no), 1: one, 2: two, 3: three, ...

GENELLİK

Her	: EVERY
------------	----------------

BÜYÜK HARFLER

A, B, C, D, E, F, ...

MİKTAR

(hem sayılabilenler hem sayılamayanlar için) AZ	: SCARCE
(sayılabilenler için) AZ	: FEW
(sayılamayanlar için) AZ	: LITTLE
(hem sayılabilenler hem sayılamayanlar için) Hiç = Sıfır	: NO
(hem sayılabilenler hem sayılamayanlar için) BİRAZ	: SOME
(sayılabilenler için) BİR KAÇ	: A FEW
(sayılamayanlar için) BİR MİKTAR	: A LITTLE
(hem sayılabilenler hem sayılamayanlar için) ÇOK	: A LOT OF
(sayılabilenler için) ÇOK	: MANY
(sayılamayanlar için) ÇOK	: MUCH

AÇIKLAMASI	TÜRKÇESİ	İNGİLİZCESİ
Hem sayılabilenler hem sayılamayanlar için	AZ	SCARCE
Sayılabilenler için	AZ	FEW
Sayılamayanlar için	AZ	LITTLE
Hem sayılabilenler hem sayılamayanlar için	Hiç = Sıfır	NO
Hem sayılabilenler hem sayılamayanlar için	BİRAZ	SOME
Sayılabilenler için	BİRKAÇ	A FEW
Sayılamayanlar için	BİR MİKTAR	A LITTLE
Hem sayılabilenler hem sayılamayanlar için	ÇOK	A LOT OF
Sayılabilenler için	ÇOK	MANY
Sayılamayanlar için	ÇOK	MUCH

Ezber Listesi 2: EDATLAR

Edatlar, Türkçede ismin daima sağında bulunurlar.

TÜRKÇE	İNGİLİZCE	AÇIKLAMASI
-e	TO	yönelme
-e	FOR	uğruna/için
-e	AGAINST	-a karşı
Sana geliyorum = I am coming to you. Sana aldım = I did buy for you. Hayvanlara şiddet = Violence against animals		
-de	IN	İçinde (girilen şeyler için)
-de	ON	Üstünde (çıkılan şeyler için)
-de	AT	Ne içinde ne üstünde ise

Örnek:

- Kitap masa-**da**. (üstünde) = *The book is **on** the table.*
- Dosya çekmece-**de**. (içinde) = *The file is **in** the drawer*
- Adam kapı-**da**. (içinde de üstünde de değil) = *The man is **at** the door.*

-den	FROM	Ayrılma-dönüş
-den	OFF	Bağılantısızlık
-den	OF	İçerik-muhteviyat
-den	THROUGH	İçinden
-den	Because of	Sebep
-den	THAN	Kıyaslama
-den	about	Hakkında

Örnek:

- Ankara'dan geldik. = We did come **from** Ankara.
- Fişi prizden çıkarmalısın = You must take the plug **off** the socket.
- Bu ev ahşaptan yapılmış = This house is made **of** wood.
- Tünelden geçiyoruz = We are going **through** the tunnel.
- Sinirden ağladım = I did cry **because of** anger.
- Ali, Mert'ten kısa = Ali is shorter **than** Mert.

- Hayattan konuştuk = We talked about life.		
-ile	WITH	<i>Beraber</i>
-ile	BY	<i>Vasıtasıyla</i>
Örnek: - Benim patronla arkadaşlar. = They are friends with my boss. - Problemi senin yardımınla çözdüm. = I did solve the problem by your help.		
gibi	LIKE	<i>Benzerlik</i>
Örnek: - İsa, avukat gibi bir adamdır. = İsa is a man like a lawyer.		
olarak	AS	<i>Durum</i>
Örnek: - Burda müdür olarak çalışıyorum = I do work as a manager here.		
için	FOR	<i>Uğruna</i>
Örnek: - Toplantı için geldiler = They did come for the meeting.		
boyunca	FOR	<i>4 hafta, 3 ay, 12 ay, vb. süreliğine (süre parça olarak verilmişse)</i>
boyunca	DURING	<i>Ay, hafta, mevsim, yıl, vb. boyunca (süre bütün olarak verilmişse)</i>
boyunca	ALONG	<i>Yol, tünel, vb fiziksel şeyler boyunca</i>
Örnek: - 3 yıldır öğrenciyim = I have been a student for 3 years. (for 1. Örnek) - 3 ay boyunca çalıştım = I worked for 3 months. (for 2. Örnek) - Yaz boyunca çalıştım = I worked during the summer. (3 ay yerine yaz denmiş) - Yol boyunca tavşan gördük = We did see rabbits along the road. (fiziksel şeyler için)		
-e rağmen	Inspite of / despite	
Örnek: - Maçı yağmur-a rağmen oynadık = We did play the game despite the rain.		

-dan önce	BEFORE	
-dan sonra	AFTER	
-dan beri	SINCE	
-dan dolayı	BECAUSE OF	
-dan itibaren	AS FROM	
-itibariyle	AS FROM	
-nın akabinde / -a müteakip	FOLLOWING	
Hakkında	ABOUT	
(i)le ilgili	REGARDING	
-nın sayesinde	THANKS TO	
-(n) yanında	NEAR BY	
-(n) yakınında	NEAR	
-(n) önünde	IN FRONT OF	
-(n) arkasında	BEHIND	
-(n) yukarısında	ABOVE	
-(n) dibinde	BY	
-(n) altında	UNDER	
-(n) aşağısında	BELOW	
-(n) arasında	BETWEEN	2 şeyin arasındaysa
-(n) arasında	AMONG	2+ şeyin arasındaysa
-a göre	ACCORDING TO	

Not: -nın ... şeklindeki edatlarda -nın ekini çevirmeye çalışmayınız. Bu kelimelerin İngilizcesi zaten -nın ekinin anlamını da kapsamaktadır.

EZBER LİSTESİ 3: ORTAÇLAR

-er (genelde)	: DO / DOES (Sadece 3. Tekil Şahıslar için does kullanılır)
-er (ilerde)	: WILL
-er (icabında)	: WOULD

* do/does yalnızca olumlu cümlelerde düşer. Does düşüyorsa sonundaki –s harfi İmajın arkasına eklenir.

Örnek: - I **do** walk everyday = I walk everyday.

- He **does** walk everyday = He walk**s** everyday.

-iyor (genelde)	: DO / DOES (Genelde -iyor ile genelde -er aynı şeylerdir)
-iyor (şu anda, şu süreçte, vb.)	: {am/is/are} + ...ing (bkz. 4. Hafta)
-ebilir / -ebiliyor (ihtimal)	: MAY
-ebilir / -ebiliyor (kapasite)	: CAN
-ebilir (icabında)	: COULD

Örnek: (Ben dünyanın en büyük aşığı) ol-abilir-im. = I **could** be .....

-ecek (kararlılık)	: {is going to} (Bkz. 4. Hafta)
-ecek (emir)	: SHALL
-di (dün, geçen sene, vb.)	: DID (yalnızca geçmiş zaman zarfı varsa)
-di (bugün, bu sene, vb.)	: have .....d (Bkz. 4. Hafta)
-meli	: MUST
-mek zorunda	: HAVE TO (3. Tekil şahıslarda HAS TO)
-ma( ) lazım	: SHOULD
-sa( ) iyi olur	: 'D BETTER (had better)
-sa( )	: if + Özne + did .... (Bkz. 10. Hafta)
-eşittir (=)	: am/is/are (bkz. 3. Hafta)

Örnek:

- Anneler fedakâr-**dır**.
- Anneler **eşit-tir** fedakâr.
- Anneler = fedakar.
- Mothers **are** devoted.

NOTLAR:

- İlerleyen haftalara ait paylaşılan bilgiler ilgili haftada detaylı aktarılacaktır.
- 5. Haftada, Geçmiş Zamanla ilgili yeni bir Ortaç Listesi paylaşılacaktır.
- Anlam bakımından benzeyen Ortaçlar arasında Türkçe’de ne kadar fark varsa İngilizce’de de o kadar fark vardır.

EZBER LİSTESİ 4: ZAMİRLER, SAHİPLİK BELİRTEÇLERİ, İLGİ EKLERİ

"ÖZNEYKEN" Ben, sen, vb. (İSİM)		"ÖZNE dışında" bir başka öge iken (İSİM)		"Sahiplik" anlamında iken (Belirteç)		"İlgili eki" iken (İSİM)	
I	Ben	ME	Ben	MY	Benim	MINE	Benimki
YOU	Sen	YOU	Sen	YOUR	Senin	YOURS	Senininki
HE	O (erkek)	HIM	O (erkek)	HIS	Onun	HIS	Onunki
SHE	O (dişi)	HER	O (dişi)	HER	Onun	HERS	Onunki
IT	O (cansız)	IT	O (cansız)	ITS	Onun	ITS	Onunki
WE	Biz	US	Biz	OUR	Bizim	OURS	Bizimki
YOU	Siz	YOU	Siz	YOUR	Sizin	YOURS	Sizininki
THEY	Onlar	THEM	Onlar	THEIR	Onların	THEIRS	Onlarınki

- İngilizcede “ben, sen, o, vb.” kelimeler Özne iken farklı, özne değilken farklı şekilde kullanılır. Bu sayede cümle öğelerinde ben, sen, o, vb. kelimelerin hangi öğe oldukları belli olur. Özellikle Bağlaç konusunda iç içe geçmiş cümlelerde bunun sebebinin daha iyi anlayacaksınız .
(bkz. 10. Hafta Bağlaçlar)

EZBER LİSTESİ 5: ZAMAN ZARFLARI

dün	: yesterday
yarın	: tomorrow, vb.
bugün	: today, this week, this month, vb.
geçen (hafta)	: last week, last month, last year, vb.
gelecek (hafta)	: next week, next month, next year, vb.
her (hafta)	: every week, every month, every year, vb.

Not 1)

İçinde bulunduğunuz günse bugün = today

Geçmişte veya gelecek herhangi bir gün için bugün diyorsanız bugün = this day

Örnek:

Bugün çok mutluyum = I am very happy today.

Geçen sene bugün evlendim = I married this day last year.

Not 2) Pazartesi görüşürüz cümlesi İngilizcede Pazartesi-de görüşürüz şeklinde algılanmaktadır bu sebeple İngilizceye edatla beraber çevirmek gerekir:

TR: Pazartesi görüşürüz.

EN: See you on Monday.

3. CÜMLE TÜRLERİ

- ❖ Bir yüklem **kökünün (İmajın)** türü ne ise cümle türü de odur. Yüklem kökü, İmaj konusunda belirtildiği gibi cümle türünün yüklem türünün en son yapı eki almış halidir. **Bir cümle türü yüklem kökünün (İmajın) türüne bakılarak anlaşılır.** İmajın türü ne ise cümle türü de odur.
- ❖ Buna göre, Hem Türkçede hem de İngilizcede iki tür cümle vardır:
Eylem cümlesi & Eşitlik (İsim-Sıfat) Cümlesi.

3.1. EYLEM CÜMLESİ:

Bir cümlede, yüklemde Ortacın solunda kalan ve kafamızda resmi çizen kelime bir eylemse (**bkz.2.1.1**) cümle türü Eylem Cümlesidir. Bu tür cümlelerde bir 'yapış' söz konusudur.

Örnek:

Koşuyorum = **Koş** – uyor – um. (Ortaç: -uyor / İmaj: koş- / koş-: eylem / **Cümle türü:** Eylem Cümlesi)

Gitmelisin = **Git** – meli – sin. (Ortaç: -meli / İmaj: git- / git-: eylem / **Cümle türü:** Eylem Cümlesi)

- Cümlede, Ortaç listesinden herhangi bir ortaç varsa bu cümle bir Eylem Cümlesidir.
(bkz. 3.Hafta Ezber Listeleri - Ortaçlar)

3.2. EŞİTLİK CÜMLESİ:

Cümlede Ortaç Listesi'ndeki Ortaçlardan herhangi biri yoksa bir Eşitlik (=) söz konusudur. Nasıl ki İngilizcede çok kullanılan "do, does, did" ortaçları olumlu cümlelerde cümleden düşürülür ve 'do' yerine Ø, 'does' yerine İmaj'ın arkasına –s ve 'did' yerine İmajın arkasına –d eklenir, Türkçede de pratiklik adına Eşitlik Ortacı 'eşittir' önce -dır/-tır şeklinde kısaltılmış daha sonra tamamen düşürülmüştür.

Bu nedenle, cümlede herhangi bir Ortaç görünmüyorsa, orada, yüklemdeki Özne ve İmaj ortasında aslında Eşitlik ortacının var olduğu bilinmelidir.

Eşitlik " = " Cümlelerinde bir 'oluş' söz konusudur.

- EŞİTLİK cümlesinin Türkçede tek bir ortacı vardır: "-dır" ve bunun Türkçesi **boşluktur**. Yani biz herhangi bir cümlede **eşittir demek için orayı boş bırakıyoruz**. Eşitliğin göstergesi olarak İngilizcede **3 farklı** kelime vardır:

- "Ben" : **AM**
- "Sen, Biz, Siz, , Onlar": **ARE**
- "3. Tekil şahıslar" : **IS**

Örnek:

- "Evdeler" = Evde/**dir**/ler = They **are** in the house
Yüklem İm. F. Ö. Ö. F. İm.
- "Önemli bir aktörüm" = /Önemli bir aktör/**dür**/üm = I / **am** / an important actor/
Yüklem İm. F. Ö. = Ö. F. İm.
- Yoksulluk ciddi bir sorun = /Yoksulluk/ ciddi bir sorun/**dur** = Poverty / **is** / a serious problem/.
Yüklem Ö. İm. F. Ö. F. İm.

Örnek:

- Ben Lisa. (Ben Lisa**dır**) = I **am** Lisa
- İstanbul bir metropol. (İstanbul bir metropol**dür**)= İstanbul **is** a metropol
- Delisin (Sen deli**dir**) = You **are** crazy

YORUM:

Madem ki Türkçede Ortaçsız cümlelerde = söz konusudur o halde orada “ x = y “ denklemi vardır ve Matematiğe göre x = y ise y = x olacağına göre bu denkleminde kullanılan tüm cümlelerde Ö (x) İmaj (y) yer değiştirebilir.

Örnek:

- He is in our hearts = In our hearts is he.
X = Y Y = X
- What is your name? = Your name is what?
- How are you? = You are how?

4.YARGI TÜRLERİ

Tüm dillerde olduğu gibi İngilizcede de "olumlu (+), olumsuz (-), soru (?), emir (!)" olmak üzere 4 tür yargı vardır:

4.1. OLUMLU (+) Yargı: Ö F Z₁ İ N₁ N₂ Z₂

Örnek: You must thoroughly clean the house with your mother today.

TR: Bugün annenle evi etraflica temizlemelisin.

4.2. OLUMSUZ (-) Yargı: Ö F [not] Z₁ İ N₁ N₂ Z₂

Örnek: You must NOT thoroughly clean the house with your mother today.

TR: Bugün annenle evi etraflica temizlememelisin.

4.3. SORU (?) Yargısı

4.3.1. Olumlu Soru (?/+): F Ö Z₁ İ N₁ N₂ Z₂

Örnek: Must you thoroughly clean the house with your mother today?

TR: Bugün annenle evi etraflica temizlemeli misin?

4.3.2. Olumsuz Soru (?/-): F Ö [not] Z₁ İ N₁ N₂ Z₂

Örnek: Must you not thoroughly clean the house with your mother today.

TR: Bugün annenle evi etraflica temizlememeli misin?

4.4. EMİR (!) Yargısı:

Emir cümlelerinin öznesi daima "sen" veya "siz" kişileri olduğundan ve de durum itibariyle anlaşıldığından **ortacı** her durumda ve her zaman "**do**" dur. Olumlu Emir yargılarında Özne görmeyişimizin nedeni budur. Ortaç olmamasının nedeni ise olumlu cümlelerde "**do/does**" ortaçlarının düşmesi prensibidir.

4.4.1. Olumlu Emir (!/+): {Ö+F+} İ N₁ N₂ Z₁ Z₂

Örnek: **Clean** the house with your mother thoroughly today!

TR : Bugün evi annenle etraflıca **temizle!**

4.4.2. Olumsuz Emir (!/-): {Ö+} [DO NOT] İ N₁ N₂ Z₁ Z₂

Örnek: **Do not clean** the house with your mother thoroughly today.

TR : Bugün evi annenle etraflıca **temizleme!**

***NOT:** Siz ve Sen kişileri **haricindeki tüm emirler** "**Ö [should] Z₁ İ N₁ N₂ Z₂**" formülüyle yapılır.

Örnek:

- He should stop smoking (Sigarayı bıraksın = Sigarayı bırakması lazım)
- I should open the door (Kapıyı açayım = Kapıyı açması lazım)

İlgili Eki

1. Aynı Ögede birden fazla isim grubu (BSİİE) bulunması halinde isim grupları diğerine -ki ile bağlanır.

Bir cümlede yüklemlerle sol baştan bağlantı kurmuş / ... / içerisinde 2 adet EBSİİ grubu da olabilir. Bu durumda Türkçe bir cümle inceleniyorsa Türkçenin İsim Matematiği BSİİE olduğu için / ... / içindeki grupta Edattan sonra yer alan **-ki** 1. İsim grubunun (BSİİE) bittiğinin fakat **öğenin bitmediğinin göstergesidir** ve kesinlikle tek başına bir öge olamaz.

-ki'nin bulunduğu BSİİE her zaman ilgi çekmek yani detay vermek amacı taşır ve kendisinin tıpkı BSİİE içindeki Sıfatlar gibi öge olarak bir değeri yoktur. -ki'den sonra ne varsa hem gerçek bilgi hem de gerçek öge odur. -Ortada sadece ilgi-bilgi söz konusudur. İlgi detayı verir öge değildir; bilgi esas verir ve öğedir.

Türkçenin sıralama prensibi gereği, 1. İsim grubu (BSİİE) **detay**, 2. İsim grubu (BSİİE) ise **esas** bilgiyi gösterir ve detayın detay olduğunu ispat etmek için -ki eki kullanılır ancak aynı ögedeki bu 2 İsim grubu İngilizceye II. EBSİİ + I. EBSİİ şeklinde yani “esas-detay” şeklinde çevrilmelidir çünkü **İngilizcede önce ‘esas bilgi’ sonra ‘detay bilgi’ verilir**. Tasarımsal özelliklerinden ötürü, **İngilizcede ilgi ekine karşılık herhangi bir şey söylemeye gerek yoktur**. İki ögeyi hızlı bir şekilde söylemek yeterlidir.

Örnek:

TR

EN

/Bu arabadaki | küçük çantada /

/from the small bag | in this car /

B. İ. E. S. İ. E.

E. B. S. İ. E. B. İ.

detay
(ilgi)

esas
(bilgi)

esas
(bilgi)

detay
(ilgi)

Not: İlgi halinde yer alan iki İsim grubuna da ayrı ayrı Hayat Üçgeni uygulanmalıdır. Yani Hangi küçük çanta diye sorup “bu arabadaki” cevabı alıp da küçük çanta’yı Belirteçsiz bırakamazsınız.

Not: İngilizcede ilgi ekinin karşılığı “that is veya that was” bağlaçlarıdır ancak bu mecbur kalmadıkça kullanılmaz. (9. Hafta Bağlaçlar konusunda bu detayı ayrıntılı işleyeceğiz.)

2. Türkçe aynı ögede birden fazla BSİİE bulunmasına rağmen -ki ’siz de bağlayabilir.

Türkçe her ne kadar aynı ögede yüklemle bağlantı kurmayan BSİİE’ler yani İsim grupları için -ki ekini geliştirmiş olsa da bunu tüm durumlara yansıtmamıştır. Nasıl ki İngilizler -ki kullanmadan bu isim gruplarını birbirine bağlayabiliyorsa Türkler de aynı mantıkla bu grupları birbirine -ki ’siz bağlamayı başarmışlar. Bu durumda öge içinde detay-esas ilişkisindeki detayı Edat’a rağmen ögenin bitmemesinden anlarız. Biliyorsunuz ki Türkçede İsmi’nin Matematiği BSİİE aynı zamanda şunu gösterir:

Türkçede her Edat bir ögenin bittiğine ispattır fakat Edat rağmen mevcut grup yüklemle bağlantı kuramıyorsa orada -ki görmeseniz bile bir ilgi hali düşünmek durumundasınız ve o ögenin içindeki isim gruplarını İngilizceye yine esas-detay prensibiyle aktarmak gerekir.

- *İstanbul gibi bir şehirde yaşamalısın.*
- */ İstanbul gibi bir şehirde / yaşamalısın.* ('İstanbul gibi - yaşamalısın' bağlantısı yok.)

İ. E. B. İ. E. - / <u>İstanbul gibi - bir şehirde</u> / yaşa/malı/sın/. N2 detay esas	E. B. İ. E. İ. / You / must / live / <u>in a city - like İstanbul</u> /. İm. F. Ö. Ö F. İm. N2 esas detay
--	--

Yukardaki cümlede “İstanbul gibi” grubu yüklemlle bağlantı kuramadığı için öge olamadı ve yüklemlle bağlantı kuran yan tarafındaki bir şehirde ile aynı öğeye dahil oldu. Çünkü “İstanbul gibi” grubu “bir şehirde” ögesi ile ilgili verilmiş bir detaydır. Yani, bir nevi parantezdir.

Parantez (...) daima bir bilgidен sonra yazıldığı için İngilizcede “like İstanbul” bilgisi “bir şehirde”den sonra yazılmıştır. Yani bakış açısı şöyledir: “... / bir şehirde (İstanbul gibi) / ...”

3. "Of" bir edattır ve anlamı –a ait'tir.

İngilizcede en sık kullanılan kelimelerden biri olan “of” bir Edat’tır ve gerçek anlamı **“-a ait”** tir ancak -e ait Türkçede popüler bir tercih olmadığı için yerine **«-nın»** eki kullanılır.

‘Of’ İngilizcede aitlik anlamı veren en popüler kelimelerden biridir. Türkçeye tercümesinde –nın şeklinde yorumlandığı için bazen Aitlik Belirteci gibi düşünülür fakat ‘of...’ aslında **–a ait** anlamına gelen Edat türünde bir kelimedir. **“Of ...” Edat** türünde bir kelime olup EBSİ’nin E bölümünde kullanılır.

Edat olan –nın ise “**EBS/İ₂ I + EBS/İ₂ İ (aynı öğede birden fazla EBSİ bulunması)**” prensibine göre kurgulanır. Buna göre, sahipliğin bulunduğu kısım diğer kısmın **detay bilgisidir** ve parantez içindeymiş gibi düşünülerek esas **EBS/İ₂** İ’nin hemen arkasına yazılmalıdır.

Örnek:

Bu markay-a ait bir ürün					Bu marka-nın bir ürünü					a product of this brand				
B.	İ.	E.	B.	İ.	B.	İ.	E.	B.	İ.	B.	İ.	E.	B.	İ.
detay			esas		detay			esas		esas			detay	

İlgi Hali ile ilgili karışık Örnekler:

/Kimliğinizin ön yüzündeki seri numarası/

(kimlik: id card / seri: serial / numara: number / ön: front / yüz: side)

/Kimliğinize ait | ön yüzde(ki) | seri numara/

detay

detay

esas

Aynı / ... / içinde 3 tane EBSİ bulunuyor ve en sondaki Esas EBSİ olduğundan Sondan başa doğru tüm EBSİ'ler (esas'tan detaylara doğru) sıralanır:

Seri numara | ön yüzde | kimliğin-e ait

The serial number on the front side of your id card

- **/Kimliğinizin ön yüzündeki seri numarasının ilk rakamı/**

(kimlik: id card / seri :serial / numara: number /ön: front / yüz: side / ilk: first / rakam: digit)

ilk rakam | seri numarasına ait | ön yüzde | kimliğe ait

The first digit of the serial number on the front side of your id card

- **/Filmin ana karakterinin konuşma şekli/**

(film: movie / ana: main / karakter: character / konuş-:speak / şekil: way)

Konuşma şekli | ana karaktere ait | filme ait

The speaking way of the main character of the movie

JOKER

İngilizce, öğelerin yer değişikliğine Türkçe kadar müsaade eden bir dil olmadığı için bunu da bir sistem çerçevesinde gerçekleştirmemizi istiyor. **ÖFZİNNZ** içerisindeki tüm öğeleri Türkçede farklı yerlerde kullanmak mümkünken İngilizcede yalnızca bazı öğeleri farklı yerde kullanabiliriz ve bu da cümlelerin en başıdır. İşte bu kullanıma, sağladığı kolaylıktan dolayı **JOKER (J)** diyoruz.

Türkçede böyle bir kullanım olmasına rağmen herhangi bir adı yoktur. Bir ögenin joker olduğunu anlamamanın ise yolu çok basittir:

Hayal ettiğiniz veya gördüğünüz bir cümlede "**Z₁, N₂, Z₂**" öğelerinden herhangi biri cümlelerin en başına yazılmış ve virgülle devam edilmişse bu ögenin Joker olduğunu anlayıp İngilizcede **Joker + ÖFZİNNZ** mantığıyla kullanmamız gerekir. **Aşağıda**, konuyla ilgili örneği inceleyelim.

(bkz. "**aşağıda**" kelimesi bu cümlede Joker'e bir örnektir 😊)

Örnek:

- **Sağlık için**, her gün bir elma yemeliyiz. (**For health**, we must eat an apple everyday)
- **Bu olayın ardında**, karanlık bir güç var. (**Behind this scene**, there is a dark power)
- **Bugün**, sizinle bir sır paylaşacağım. (**Today**, I will share a secret with you.)